

SPIKER

TANIM

Dilbilgisi, fonetik, diksiyon, artikülasyon, vurgulama, tonlama hataları yapmadan, doğru ve güzel konuşan; daha önce hazırlanan haber bültenleri, duyurular, yapım ve yayın çalışmalarına sesle katılan; stüdyoda günlük yayın çizelgelerine uygun olarak yayını estetik ve bütünlük içerisinde yürüten ve radyo veya televizyon kanalıyla izleyici ve dinleyiciye aktaran kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Hazırlanmış haber bültenlerini sunuştan önce inceler ve değerlendirir,
- Sunacağı metinde bulunan yabancı sözcüklerin doğru okunuşlarını öğrenir,
- Metni sunmadan önce birkaç kere okur ve vurguların nerede, hangi sözcüklerde olacağını belirler,
- Metni (haber, magazin, kültür vb.) banttan ya da canlı olarak herkesin anlayabileceği şekilde sunar,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Mikrofon,
- Seslendirilecek metin,
- Otot (konuşma metninin yer aldığı ışıklı pano),
- Kamera,
- Plak okuyucu,
- Bant okuyucu,
- Disk okuyucu
- Prompter

SPIKER

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Spiker olmak isteyenlerin;

- Çeşitli uyarıları aynı anda algılama gücü ve belleği olan,
 - Mikrofonik bir sese ve
 - Düzgün ve anlaşılır diksiyona sahip,
 - Kendine güvenen, soğukkanlı
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Radyoda çalışanlar, kapalı, sessiz ve ses geçirmeyen odalarda; televizyonda çalışanlar, ışıklandırma nedeniyle fazla aydınlık ve sıcak olan kapalı ortamlarda oturarak çalışırlar. Bazen de yayınlanacak programların konusuyla ilgili açık havada çalışabilirler Spiker çalışırken programcı, yönetmen, kameraman, teknisyen, ses sanatçıları, program konukları, oyuncular, dinleyiciler ve izleyicilerle iletişim halindedir.

SPIKER

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, Halk Eğitim Merkezlerinde Kişisel Gelişim alanı Haber spikerliği- Spikerlik,-Sunuculuk dalında ve özel kurum ve kuruluşlar tarafından açılan meslek kurslarında verilmektedir. Tespit edilen ücreti ödemek şartı ile 17 yaşından büyük olan, herkesin katılabileceği özel spikerlik kursları ve seminerlerinde de mesleğin eğitimi düzenlenmektedir.

Ayrıca, spikerlik için açılan sınavı kazanmış olmak şartı ile TRT’de hizmet öncesi eğitim yapılmaktadır.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- En az lise veya dengi okul mezunu kişiler özel spikerlik kurslarına katılabilirler. 3 ay süren özel kurslara, belirlenen ücreti ödemek şartı ile 17 yaşın üzerinde olan herkes katılabilir.
- TRT ve özel radyo-televizyon kuruluşları açısından yüksekokul mezunu olmak ve yabancı dil bilmek tercih sebebidir.
- TRT Kurumunda en az 3 yıl süreyle stajyer spiker olarak veya yurtiçi ve yurtdışı radyo-televizyon kuruluşlarında en az 3 yıl süreyle spiker olarak görev yapmış olması,
- Yabancı dil bilmek tercih sebebidir,
- Televizyonda görev alacaklarda görüntü denetiminden başarıyla geçmiş olmak şarttır.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitimi, Halk Eğitim Merkezlerinde 90 foet kodu ile 263 saattir. Eğitim süresince, dilin bileşenlerini tanıma, etkili konuşma tekniğinde anlatım özellikleri, röportajda etkili konuşma öğelerini kullanma, canlı yayın yönetimi, haber spikeri (redaktör spikerlik), yayında beden dili, dış görünüş ve davranış vb. dersler verilmektedir.

TRT’de çalışacak elemanlar için, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimler düzenlemektedir. TRT’nin açtığı spikerlik sınavlarına giren adaylar yazılı ve sözlü sınavı kazandıktan sonra 3 ay süren hizmet öncesi eğitime katılırlar. Eğitimden sonra yapılacak olan sınavda başarılı olanlar spiker olarak göreve alınırlar. Eğitimde; dilbilgisi, fonetik, diksiyon, artikülasyon, vurgulama, tonlama, metin değerlendirme dersleri, spikerliğe ilişkin kurallar ve yayın estetiği ile ilgili bilgi verilir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini tamamlayanlara “Kurs Bitirme Belgesi” verilmektedir.

SPIKER

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Özel radyo ve televizyonların sayısında meydana gelen artış, spiker mesleğine olan talebin artmasına neden olmuştur.

Özel televizyon kanalları da TRT’de spiker olarak çalışan tecrübeli elemanları daha fazla ücretle kanallarına transfer etmişlerdir. Zaman zaman da sanat, moda ve basın çevrelerinden olan tanınmış kişiler bu işle görevlendirilmektedir.

TRT’de kanal sayısının artması ve özel radyo ve televizyonların etkisiyle oluşan rekabet ortamında, mesleğin gerektirdiği özelliklere uygun nitelikli elemanlara ihtiyaç artmaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Eğitim süresince herhangi bir kazanç söz konusu değildir.

TRT’de hizmet öncesi eğitime katılan kursiyerlere herhangi bir işyerinde çalışmamaları halinde yönetim kurulu tarafından belirlenen harçlık ödenir.

EĞİTİM SONRASI

Özel radyo ve televizyonlarda ise ücretler karşılıklı anlaşmayla, tecrübeye ve başarıya göre belirlenir.

TRT’de spikerler hizmet sürelerine göre değişen yüksek ücretler almaktadırlar.

SPIKER

G- MESLEKTE İLERLEME

Meslekte başarılı ve tecrübeli olanlar idari kadrolarda görev alabilirler.

Yabancı dil bilenler dış ülkelerde göreve atanabilirler.

TRT’de spiker olarak en az 5 yıl çalışmış, fakülte ya da yüksekokul mezunu olan spikerler kurum içi yeterlilik sınavını kazanmaları halinde Redaktör Spiker olabilirler. Redaktör spikerlerin görevi haber metinlerini dil ve anlatım bütünlüğü sağlayacak şekilde yazmak, düzenlemek, haber program metinlerini okumak, gerektiğinde habercilik (muhabirlik) hizmetleri yapmaktır.

BENZER MESLEKLER

- Seslendirme sanatçısı,
- Haberci (Muhabir).

SPIKER

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- TRT Kurumu Genel Müdürlüğü,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.